

РЕЦЕНЗІЇ

DOI <https://doi.org/10.24919/2663-6042.16.2021.25>

РЕЦЕНЗІЯ НА БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК «Леонід Черноватий: біобібліогр. покажч.» / М-во освіти і науки України, ЦДПУ імені Володимира Винниченка ; [уклад.: О. Білоус ; автори передмов: О. Бігич, В. Бялик, Н. Зінукова, В. Карабан, С. Ніколаєва, Т. Шмігер]. – Вінниця : Нова Книга, 2021. – 296 с.: портр. – (Почесні професори Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка)

Вітаю шановного Леоніда Миколайовича Черноватого, доктора педагогічних наук, професора кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та почесного професора Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, академіка АН ВШ України, Президента Всеукраїнської спілки викладачів перекладу, з виданням біобібліографічного покажчика, присвяченого дослідженням його життя й наукових здобутків. Цінність цієї ініціативи Олександра Білоуса, укладача покажчика, утім, що видання цього біобібліографічного покажчика не лише засвідчує колосальні напрацювання окремої особистості, а й документує стан українського перекладознавства, еволюцію перекладознавчих поглядів та заторкує своєрідний науковий діалог, що відтінює діяльність рушіїв сучасної української перекладознавчої думки. Інакше кажучи, з'ява цієї праці дає чітке уявлення про те, чим жили теорія і практика перекладу другої половини ХХ ст. та які аспекти стали пріоритетними у ХХІ ст.; публікація окреслює характерні етапи формування перекладознавства як наукової дисципліни і, що важливо, викладання перекладу, вишколу перекладачів, випрацювання дидактичних матеріалів для масштабного застосування у вищих навчальних закладах перекладацького профілю. Здобутки Леоніда Черноватого та дотичну до них діяльність прозондовано типологічно, тематично і культурно-історично (у зв'язках із епохою, її науково-методичними пріоритетами, із програмними викликами вищої школи перекладознавства).

Різногранна перекладознавча діяльність і педагогіка – це два вияви академічної особистості Леоніда Черноватого, що й дало підставу укладачеві виокремити п'ятнадцять складників особистісного поля зацікавлення науковця (мовимо про частини): Частина перша: *Дослідження з методики навчання іноземних мов*. Частина друга: *Дослідження з методики та психології навчання перекладу*. Частина третя: *Дослідження з лінгвістики та перекладознавства*. Частина четверта: *Посібники з практичної граматики англійської мови*. Частина п'ята: *Підручники і посібники для навчання англійської мови*. Частина шоста: *Посібники для навчання перекладу*. Частина сьома: *Редагування та упорядкування науково-довідкових видань з перекладознавства та історії українського перекладу*. Частина восьма: *Апробація результатів дослідження*. Частина дев'ята: *Експертна діяльність*. Частина десята: *Переклади*. Частина одинадцята: *Організаційна діяльність*. Частина дванадцята: *Громадська діяльність*.

Частина тринадцята: *Покажчик друкованих праць Леоніда Черноватого за роками*. Частина чотирнадцята: *Алфавітний покажчик друкованих праць Леоніда Черноватого за роками*. Частина п'ятнадцята: *Алфавітний покажчик серійних та друкованих видань, у яких опубліковано праці Леоніда Черноватого*.

Варто наголосити, що кожна позиція біобібліографії має стосунок до цілого кола теоретико-методологічних питань на лінії зіткнення розмаїтих новітніх галузей українського та зарубіжного наукового знання. Потреба виокремити сучасне перекладознавство лягла в основу колосальної амбіції друку науково-довідкового видання *Енциклопедії перекладознавства* у 4 томах (переклад чотиритомного англomовного оригіналу *A Handbook of Translation Studies*), що за своєю суттю є віддзеркаленням перебігу мультимодальних процесів у новітній транслятології, яка постійно вдосконалює розмаїту та філігранну метамову. Завдяки першим двом томам *Енциклопедії* наукова спільнота має приємну нагоду послуговуватися українськомовними версіями провідних світових теоретиків перекладу, також докладатися до стандартизації й уніфікації перекладознавчої термінології. Хочемо сподіватися, що в перспективі редактори *Енциклопедії* укладуть окремих двомовний глосарій перекладознавчих термінів.

Можна вітати бібліографічну панорамність наукової праці: добротна джерельна база, змістовні блоки філологічного характеру, багата галерея фахових видань. Саме тому покажчик належить мати у своїй книгозбірні кожному перекладознавцеві, перекладачу, молодому науковцю. Маємо сподівання, що праці такого взірця невдовзі посядуть своє належне місце в академічних планах вищих філологічних студій в Україні. Переконана в тому, що рецензований покажчик матиме в майбутньому особливе наукове і методичне значення. Біобібліографічна праця, за дбайливого примноження якісної прикладової бази, почерпнутої з майбутніх напрацювань шановного Леоніда Миколайовича, матиме безсумнівну наукову цінність з погляду комплексного осмислення багатогранної спадщини науковця у руслі найновіших надбань перекладознавчої науки, що перебувають під впливом філологічних та дидактичних теорій сьогодення.

Гриців Наталія Миколаївна
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри прикладної лінгвістики
Національного університету
«Львівська політехніка»